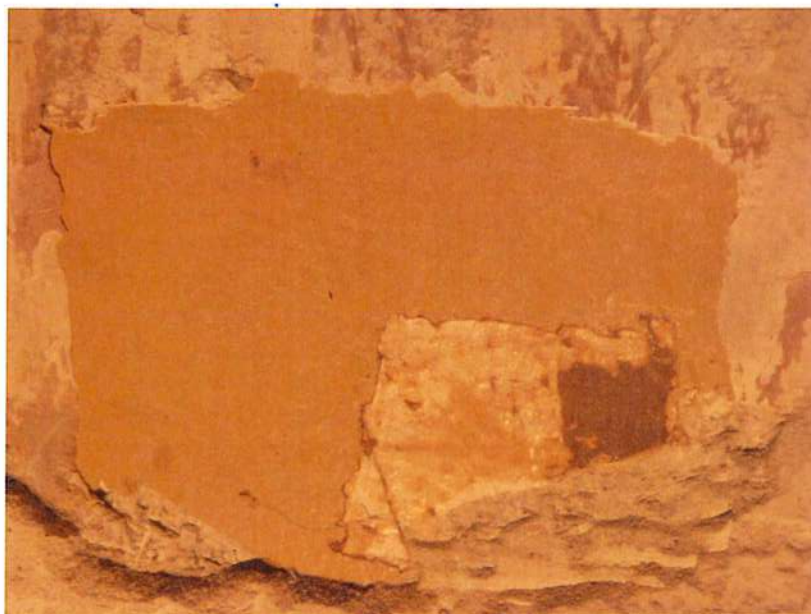

DOKUMENTACJA KONSERWATORSKA

WYKONANIE ODKRYWEK KONSERWATORSKICH
DOTYCZĄCYCH **ORYGINALNEJ KOLORYSTYKI WNĘTRZ**
ZABYTKOWEGO BUDYNKU INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ
ul. Piotra Skargi 14, w Szczecinie.

Fot. Budynek IPN, w Szczecinie. Odkrywka. Strop holu.

Autor dokumentacji:

mgr Sławomira Zadros-Kułaga

Sławomira Zadros-Kułaga
KONSERWATOR DZIEL SZTUKI
nr dypl. UMK 1200

Dokumentację wykonano
na zlecenie

Biuro projektowe ARCHICE
ul. Garncarska 5, 377 Szczecin

URZĄD MIASTA SZCZECIN
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków
70-456 Szczecin, pl. Armii Krajowej 1
tel. 91 4245654, 91 4245850, 91 4245849
fax 91 4351154

Kwiecień 2018
SZCZECIN

*Dokumentacja stanowi załącznik
do projektu budowlanego
w dn. 27.04.2018.*

MIEJSKI KONSERWATOR ZABYTKÓW

Małgorzata Gwiazdowska
Małgorzata Gwiazdowska

27.04.18

- **Obiekt:** budynek **INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ**
- **adres:** ul. Piotra Skargi 14, **S z c z e c i n**.

Identyfikację oryginalnej kolorystyki przeprowadzono na podstawie wykonanych odkrywek stratygraficznych oraz odsłoniętych fragmentów pierwotnych warstw.

Ustalenie kolorystyki przeprowadzono w oparciu o **wzornik barw NCS**, stosując dla jej określenia potoczną terminologię, typu: kremowa, beżowa, ceglasta..itp.

1). SALON NAROŻNY.

Wnętrze zdobione sztukaterią w formie fryzu z motywem liści akantu oraz plafonem utworzonym z czterech rozet połączonych wygiętą taśmą (fot. nr 1).

Ściany wyprawione grubym tynkiem, sztukateria z mocnego gipsu zbrojona siatką z naturalnego włókna.

Najstarsza warstwa malarska sztukaterii zachowana w zagłębieniach formy rzeźbiarskiej w kolorze kremowym S 1010-Y20R lub S0510-Y20R (fot. nr 3).

P o d z i a ł ś c i a n y:

Wysokość fasety: 35cm, ściana 135cm, lamperia – 200cm.

Ś c i a n y: pomieszczenie wyprawione oryginalną zaprawą wapienno-piaskową, w kolorze brązowym z domieszką żwirku, dodatkowo wygładzoną cienką warstwą białego tynku.

Warstwa malarska w kolorze kremowym. Całość przykryta wtórnym tynkiem cementowym z pobiałą oraz farbą w kolorze pomarańczowym .

P l a f o n: płaszczyzna wewnętrzna w kolorze kremowym, rozety białe. Sufit pomieszczenia aktualnie biały, wzmocniony siatką z naturalnego włókna, przymocowaną wkrętami. W odkrywce – jasna żółcień (fot. nr2).

K o l o r y s t y k a S a l o n u N a r o ż n e g o:

- Sztukateria sufitu (plafon): biała
- Sufit: warstwa malarska o zabarwieniu jasnej żółcień (fot. nr 2): **S 0510-Y**
- Faseta (sztukateria) kremowa: **S 0510 -Y20R**
- Ściany jasny ugier: **S 1010-Y20R**
- Lamperia (wtórna?), na wys. 200cm, w kolorze jasnego brązu - **S 1010-Y40R**

* Należy rozważyć zasadność przywrócenia lamperii, po połączeniu Salonu Narożnego z przyległym pomieszczeniem (Pokój Pana).

2). SALON OD STRONY OGRODU, DAWNY POKÓJ PANA

Pomieszczenie usytuowane w trakcie ogrodowym stanowi przedłużenie salonu narożnego.

S u f i t s a l o n u: lustro stropu ujęte w szerokie trójstopniowe obramienie, od wewnętrznej strony zakończonej nieregularną linią. Elementy stropu zabarwione żółtym(?) kolorem:

– S 1020-Y10R, (fot.nr2).

na niewielkim fragmencie ślady brązowej farby (przemalowanie?).

Ś c i a n a: Odkrywka:

- tynk wapienno-piaskowy.
- pobiała
- ugrowa S 1010-Y40R
- tynk cementowy
- żółta

Na odsłoniętych fragmentach zachowanego tynku widoczne malarskie opracowanie w k o l o r z e:

- Sufit: żółty **S 1020-Y10R**
- Ściany: beżowe **S 1010-Y40R**

* Przewidziane w projekcie architektonicznym połączenie obu salonów w jedno pomieszczenie, powinno uwzględnić wspólną kolorystykę dla nowego wnętrza, w nawiązaniu do pierwotnej tonacji.

Proponowana poniżej kolorystyka jest powtórzeniem barw z Salonu Narożnego.

- Lustro sufitu: **białe**
- Obramienie sufitu: żółte **S 0510 -Y**
- Ściany: jasny ugier **S 1010-Y20R**

3). SALON OWALNY, DAWNY POKÓJ PANI.

Salon zaprojektowany na planie owalu, zwieńczony formą zbliżoną do ćwierć-kopuły.

Elementy architektoniczne sufitu , na granicy fasety i podstawy bębna - zaakcentowane dwoma okręgami dekoracyjnej sztukaterii. W partii ścian dwie wnęki, nad wejściami supraporty ozdobione pojedynczym elementem gipsowym (aktualnie utracone), pozostałe płaszczyzny dekorowane prostymi ramami tworzącymi geometryczne podziały, ze śladami „pożłoty” (fot. nr 5, 10).

ODKRYWKI.

Sufit:

- S f e r y c z n a c z ę ś ć s u f i t u: aktualnie przykryta wtórną białą warstwą, noszącej ślady po usuniętej siatce. Pod nią, w odkrywce odsłonięto warstwę malarską w kolorze ugru S 2020-Y30R lub S 030-S30R (fot. nr 6).

- s z t u k a t e r i a (dekoracja ornamentalna):

- gips

- grunt biały

- u g i e r S 2030-Y30R : pozostałości farby widoczne w zagłębieniach detali sztukaterii (fot. nr 9).

- f a s e t a:

-gips

- żółta S 0530-Y (fot. nr 7, 8)

S u p r a p o r t y:

Formę gipsowych elementów należy zrekonstruować na podstawie najlepiej zachowanego konturu, z odtworzeniem właściwego profilowania (fot. nr10).

Jasno-żółta warstwa malarska zaobserwowana w partii fasety, tworzy prawdopodobnie równoległą warstwę z kolorem kremowym, zidentyfikowanym w próbce nr 2 (warstwa 9). Pobrany próbkę poddano analizie chemicznej w Laboratorium Naukowo-Badawczym PP Konserwacji Zabytków S.A w Toruniu i przedstawiono w opracowaniu „Wyniki badań próbek z budynku Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie, ul. Piotra Skargi 14”

K o l o r y s t y k a S a l i K o n f e r e n c y j n e j:

- Ćwierć –kopuła, jasnobrązowa : **S 2010-Y40R**

- Faseta oraz ściany w kolorze beżowym: **S1005-Y20R**

- Okręgi dekoracyjnej sztukaterii brązowe: **S 2020-Y40R**

Przy rekonstrukcji powłok estetycznych ścian i fasety, należy użyć współczesnych mas plastycznych imitujących sztablaturę (odpowiednio barwionych).

Pozostałe powierzchnie malowane. Dekoracyjne profilowane ramy – złocenie szlagmetalem.

4). HOL.

Strop holu płaski, ozdobiony centralnie umieszczonym prostokątnym plafonem w obramieniu, podzielony na ćwiartki, ustawionymi prostopadle do siebie. Wykonany z gipsu, w formie harmonijki (fot. nr 14).

Odkrywka stratygraficzna, plafon (fot. nr 15).

- gips
- żółta: S1020-Y20R lub S 1030-Y20R
- ugrowa
- biała

S u f i t: - sufit pokryty tynkiem z pobiałą ze śladami żółcieni, przemalowaną nową, o dużej adhezji brązową farbą .

Ś c i a n y: - wyprawione tynkiem pomalowane farbą o zabarwieniu ugrowym, nawiązującym do koloru sufitu S 1020-Y30R

Sufit oraz ściany prawdopodobnie eksponowano w tonacji plafonu, z ewentualnym różnicowaniem walorowym.

K o l o r y s t y k a h o l u:

- Plafon, sufit żółty: **S 1020-Y20R**
- Ściany: **S 21020-Y30R**

5). BIBLIOTEKA, DAWNA JADALNIA

Na wystrój sali składa się dekoracyjny strop, złożony z szerokich profilowanych belek, tworzących regularną siatkę kasetonów. Strop wsparty na wysokiej fasecie, z gzymsowaniem (fot. nr 16,17).

Cała powierzchnia stropu szpachlowana (efekt renowacji), środek kasetonów wzmocniony siatką (fot. nr 19).

Odkrywki wykonane w partii k a s e t o n ó w, odsłoniły oryginalne warstwy malarskie:

- kasetony, podniebie, czerwone (?) (fot. nr 19) : S 3040-Y50R
- powierzchnie belek, ugier: S 2040-Y30R lub S 2040-Y20R
- faseta, gzymsy umbra naturalna (zielen oliwkowa) : S 5040-Y
- ściana: ceglasy S 3040-Y50R

Wystrój malarski stropu prawdopodobnie nawiązywał do rozbudowanej kolorystyki polichromowanych sufitów średniowiecza.

K o l o r y s t y k a B i b l i o t e k i:

- Podniebie kasetonu, czerwone: **S 3040-Y50R**
- Powierzchnie belek, ugrowe: **S 2040-Y30R**
- Ściana ceglasy: **S 2040-Y60R**

Podsumowanie.

Aranżacja kolorystyczna wnętrza budynku utrzymano w szerokiej gamie ugrów, żółcieni i brązów.

Ściany pomieszczeń wyprawione oryginalnym tynkiem wapienno-piaskowym, w kolorze brązowym i wykończone cienką warstwą białej przecierki. Przeprowadzone uprzednio w obiekcie prace remontowe miały na celu poprawę stanu technicznego wnętrza, w efekcie na wszystkich powierzchniach założono nowe tynki, a cienkie warstwy na sufitach dodatkowo wzmocniono siatką.

W zaistniałych warunkach precyzyjne określenie kolorystyki nie jest w pełni możliwe. Zidentyfikowana kolorystyka jest niekiedy wypadkową poprzecieranych i przemaalowanych farb zastosowanych we wnętrzach.

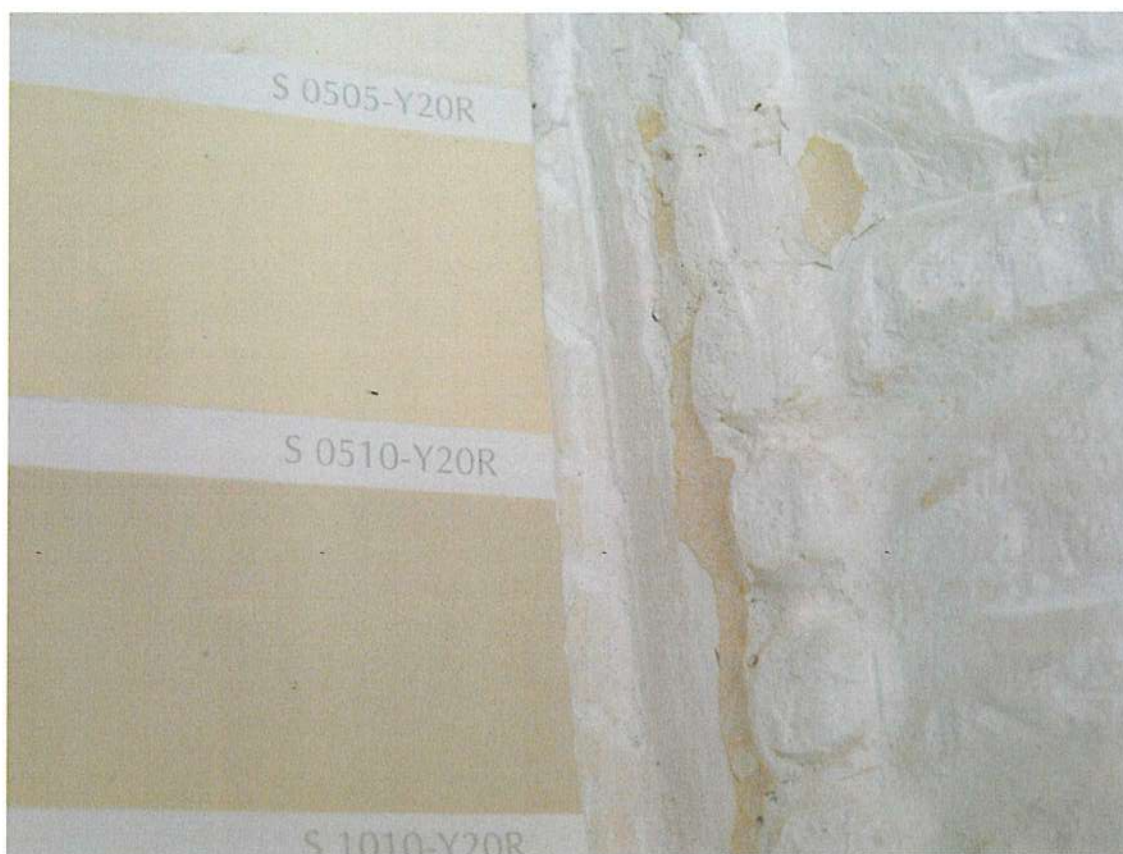
Fot. nr 1). Salon narożny.

**Dekoracja wnętrza . Sztukateria plafonu
i fasety.**

Fot.nr 2). Sufit. Odkrywka. Widoczne pierwotne żółte zabarwienie sufitu.

Fot. nr 3). Oryginalna warstwa malarska w kolorze ugrowym na sztukaterii gzymsu.

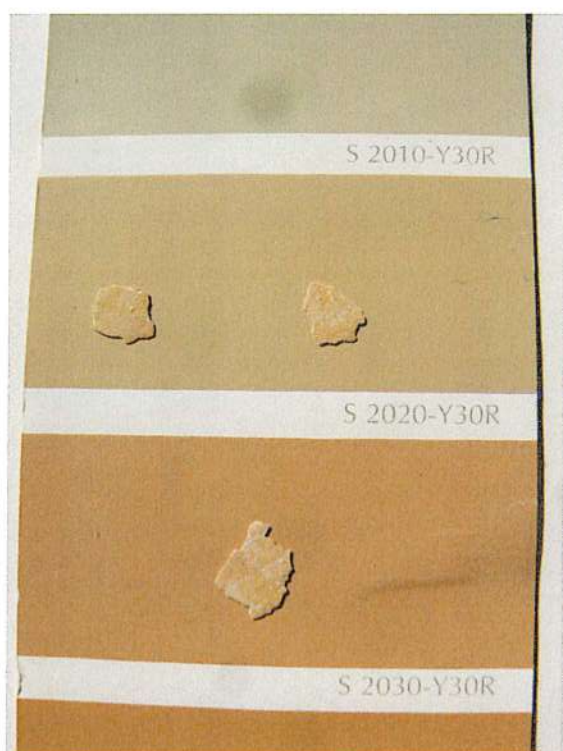

Fot. nr 4). Stratygrafia warstw malarskich pod fasetą. – 1. warstwa w kolorze kremowym.

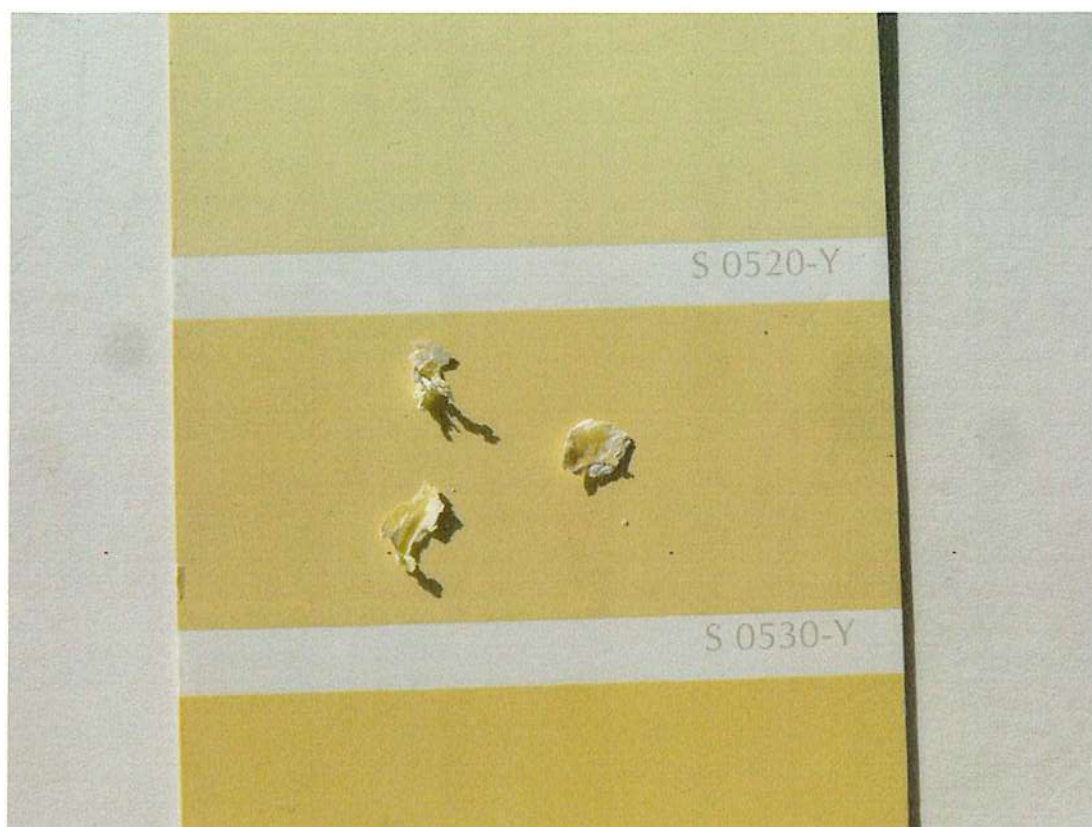
Fot. nr 5). Salon Owalny, Pokój Pani.

Fot. nr 6). Próbkki farby pobranej z sufitu.

Fot. nr 7). Faseta. W odkrywce żółta warstwa.

Fot. nr 8). Próbki farby pobranej z fasety.

Fot. nr 9). Salon Owalny, sztukateria sufitu. Warstwa malarska – ugrowa, leżąca na gruncie.

Fot. nr 10). Supraporta. Zachowany kontur utraconej sztukaterii zdobiącej nadproże .

Fot. nr 11). Fragment sztukatorskiego wystroju, „wyzłoczone” obramienie.

Fot. nr 12). Pokój Pana. Elementy sufitu z ugrowym przebarwieniem.

Fot. nr 13). Ściana salonu. Oryginalny tynk, różowo-ugrowe wymalowanie.

Fot. nr 14). Hol. Plafon zdobiący strop.

Fot. nr 15). Stratygrafia warstw malarskich plafonu.

Fot. nr 16). Biblioteka, dawna Jadalnia. Kasetonowy strop po usunięciu przemalowań.

Fot. nr 17). Kaseton . Pozostałości najstarszej warstwy malarskiej w kolorze ugru.

Fot. nr 18). Fragment listwy w kolorze umbry naturalnej.

Fot. nr 19). Wnętrze kasetonu. Pozostałości czerwonej farby odsłoniętej spod siatki.